2019 nr. 64 24. júní
Lög um frystingu fjármuna og skráningu aðila á lista yfir þvingunaraðgerðir í tengslum við fjármögnun hryðjuverka og útbreiðslu gereyðingarvopna

Tóku gildi 3. júlí 2019. *Breytt með:* L. 117/2019 (tóku gildi 1. jan. 2020 nema 7. gr. sem tók gildi 2. okt. 2019).

Ef í lögum þessum er getið um ráðherra eða ráðuneyti án þess að málefnasvið sé tilgreint sérstaklega eða til þess vísað, er átt við **utanríkisráðherra** eða **utanríkisráðuneyti** sem fer með lög þessi.

I. kafli. Markmið, orðskýringar og gildissvið.

■ **1. gr.** *Markmið.*

□ Markmiðið með lögum þessum er að hindra fjármögnun hryðjuverka og útbreiðslu og fjármögnun gereyðingarvopna. Í þeim tilgangi er mælt fyrir um frystingu fjármuna í samræmi við tilteknar þvingunaraðgerðir sem ákveðnar eru af öryggisráði Sameinuðu þjóðanna á grundvelli 41. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna, af alþjóðastofnunum eða af ríkjahópum til að viðhalda friði og öryggi og/eða til að tryggja virðingu fyrir mannréttindum og mannfrelsi og innleiddar eru með stoð í 1. mgr. 4. gr. laga um framkvæmd alþjóðlegra þvingunaraðgerða, nr. 93/2008, sbr. 3. mgr. 4. gr. þeirra laga.

■ **2. gr.** *Orðskýringar.*

1. *Aðili:* Einstaklingur eða lögaðili, þ.m.t. ríkisstjórnir, fyrirtæki, samsteypur, stofnanir, sjóðir og samtök.

2. *Efnahagslegur auður:* Hvers kyns eignir, efnislegar jafnt sem óefnislegar, færanlegar eða ófæranlegar, sem eru ekki fjármunir en unnt er að nota til að afla fjármuna, vöru eða þjónustu.

3. *Eftirlitsaðili:* Fjármálaeftirlitið og ríkisskattstjóri.

4. *Fjármunir:* Hvers kyns fjáreignir og ágóði, þ.m.t.:

a. reiðufé, ávísanir, peningakröfur, víxlar, póstávísanir og aðrir greiðslugerningar,

b. inneignir hjá fjármálastofnunum eða öðrum aðilum, inneignir á reikningum, skuldir og fjárskuldbindingar,

c. skráð eða óskráð verðbréf og skuldagerningar sem verslað er með í og/eða utan kauphallar, þ.m.t. hlutabréf og hlutir, skírteini fyrir verðbréfum, skuldabréf, lán, ábyrgðir, skuldaviðurkenningar og afleiðusamningar,

d. vextir, arðgreiðslur eða aðrar tekjur eða verðmæti sem rekja má til eða myndast af eignum,

e. lánsviðskipti, réttur til skuldajöfnunar, tryggingar, áfangatryggingar eða aðrar fjárskuldbindingar,

f. ábyrgðir, farmbréf, reikningar,

g. skjöl sem færa sönnur á hlutdeild í fjármunum eða fjármagni eða

h. hvers konar gerningar til að fjármagna útflutning.

5. *Fjármögnun hryðjuverka:* Fjármögnun samkvæmt skilgreiningu laga um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka.

6. *Frysting efnahagslegs auðs:* Að koma í veg fyrir hvers konar nýtingu efnahagslegs auðs í því skyni að afla fjármuna, vöru eða þjónustu, þ.m.t. með sölu, leigu eða veðsetningu.

7. *Frysting fjármuna:* Að koma í veg fyrir hvers konar flutning, millifærslu, breytingu, notkun á, aðgang að eða viðskipti með fjármuni á einhvern hátt sem mundi leiða til breytinga á umfangi þeirra, fjárhæð, staðsetningu, eignarrétti, eignarhaldi, eðli, áfangastað eða annarra breytinga sem gera notkun fjármuna mögulega, þ.m.t. eignastýring.

8. *Gereyðingarvopn:* Kjarna-, efna-, sýkla- eða eiturvopn eða burðarkerfi fyrir slík vopn, sbr. lög um framkvæmd samnings um bann við framleiðslu, söfnun og notkun efnavopna og um eyðingu þeirra og lög um framkvæmd samnings um allsherjarbann við tilraunum með kjarnavopn.

9. *Listi yfir þvingunaraðgerðir:* Breytilegur listi yfir einstaklinga, samtök, hópa eða lögaðila sem alþjóðleg þvingunaraðgerð í skilningi laga um framkvæmd alþjóðlegra þvingunaraðgerða, nr. 93/2008, beinist gegn.

10. *Skráður aðili:* Aðili sem hefur verið skráður á þvingunarlista í samræmi við 9.–11. gr.

11. *Útbreiðsla og fjármögnun gereyðingarvopna:* Þróun, framleiðsla, öflun, söfnun, notkun, útvegun, eignarhald, flutningur, miðlun, viðskipti með eða varsla á gereyðingarvopnum, sbr. 2. gr. reglugerðar um alþjóðlegar öryggisaðgerðir varðandi gereyðingarvopn, nr. 123/2009.

12. *Tilkynningarskyldur aðili:* Aðili sem fellur undir 2. gr. laga um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka, nr. 140/2018.

■ **3. gr.** *Gildissvið.*

□ Lög þessi taka til íslenskra ríkisborgara og útlendinga sem geta sætt refsiábyrgð samkvæmt ákvæðum almennra hegningarlaga um refsilögsögu. Lögin taka einnig til íslenskra ríkisborgara sem geta sætt refsiábyrgð fyrir verknað sem þeir fremja erlendis þrátt fyrir að verknaðurinn sé ekki refsiverður samkvæmt lögum þess ríkis þar sem brotið var framið.

□ Lög þessi gilda um lögaðila sem eru skráðir eða stofnað er til samkvæmt íslenskum lögum hvar sem þeir starfa eða eru staðsettir. Ef lögaðili er skráður eða til hans stofnað erlendis taka lögin til starfsemi hans að því leyti sem hún á sér í stað innan íslenskrar lögsögu.

II. kafli. Frysting fjármuna.

■ **4. gr.** *Frysting fjármuna og efnahagslegs auðs.*

□ Skylt er að frysta fjármuni og efnahagslegan auð í samræmi við reglugerðir sem settar eru á grundvelli laga um framkvæmd alþjóðlegra þvingunaraðgerða, nr. 93/2008, til að koma í veg fyrir hvers konar fjármagnsflutning, svo sem afhendingu fjármuna, úttektir, millifærslu, eignarskráningu sem og önnur viðskipti og hindra þannig að aðilar á listum yfir þvingunaraðgerðir fái greiðslur í hendur eða geti nýtt fjármuni með öðrum hætti.

□ Þegar fjármunir eða efnahagslegur auður er frystur tekur frystingin til fjármuna og efnahagslegs auðs sem í heild eða að hluta, beint eða óbeint, tilheyra, eru í eigu, í vörslu eða undir stjórn aðila sem skráður er á lista yfir þvingunaraðgerðir. Frysting tekur einnig til fjármuna og efnahagslegs auðs sem stafa frá og/eða verða til vegna fjármuna og efnahagslegs auðs sem í heild eða að hluta, beint eða óbeint, tilheyra, eru í eigu, í vörslu eða undir stjórn aðila sem skráður er á lista yfir þvingunaraðgerðir. Frysting nær einnig til fjármuna og efnahagslegs auðs aðila sem koma fram fyrir hönd aðila sem skráður er á lista yfir þvingunaraðgerðir.

□ Frysting fjármuna eða efnahagslegs auðs kemur ekki í veg fyrir að lagðir séu inn á reikninga sem hafa verið frystir:

a. vextir eða aðrar tekjur af þessum reikningum eða

b. greiðslur samkvæmt samningum, samkomulagi eða skuldbindingum sem stofnað var til eða mynduðust áður en þvingunaraðgerðir voru ákveðnar.

□ Vextir, aðrar tekjur og greiðslur skv. 3. mgr. skulu jafnframt frystar.

□ Þeir sem fryst hafa fjármuni eða efnahagslegan auð, sbr. 1

HÉÐRIÐ UPPÍ

mgr., skulu án tafar tilkynna eigendum og ráðherra um slíkar ráðstafanir. Tilkynningarskyldir aðilar skv. a–k-lið 1. mgr. 2. gr. laga um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka, nr. 140/2018, skulu einnig tilkynna Fjármálaeftirlitinu um slíkar ráðstafanir. Tilkynningarskyldir aðilar skv. l–s-lið 1. mgr. 2. gr. laga um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka, nr. 140/2018, skulu tilkynna ríkisskattstjóra um slíkar ráðstafanir.

□ Frystir fjármunir eða efnahagslegur auður skal vera í vörslu þess aðila sem þeir voru hjá þegar frysting er framkvæmd nema ráðherra gefi fyrirmæli um annað.

□ Ef fjármunir eða efnahagslegur auður er frystur í góðri trú samkvæmt lögum þessum eða reglugerðum settum á grundvelli þeirra skulu viðkomandi aðilar eða starfsmenn þeirra ekki vera bótaskyldir á nokkurn hátt vegna frystingarinnar.

□ Ráðherra heldur skrá yfir alla fjármuni og efnahagslegan auð sem hefur verið frystur á grundvelli laga þessara, laga um framkvæmd alþjóðlegra þvingunaraðgerða og reglugerða settra á grundvelli þeirra.

■ **5. gr.** *Undanþága frá frystingu fjármuna.*

□ Ráðherra getur heimilað að frystingu sé aflétt að því er varðar fjármuni eða efnahagslegan auð sem er:

a. nauðsynlegur til að uppfylla grunnþarfir viðkomandi einstaklings og aðstandenda á framfæri hans, þ.m.t. greiðslur vegna matarkaupa, leigu íbúðarhúsnæðis eða veðlána, lyfja og læknismeðferðar, skattheimtu, tryggingariðgjalda og opinberra þjónustugjalda,

b. nauðsynlegur vegna óvenjulegra útgjalda,

c. ætlaður til greiðslu á samningsskuldbindingum sem stofnuðust áður en skylda til frystingar stofnaðist að því tilskildu að staðfest sé að:

1. samningurinn tengist ekki fjárhagsaðstoð, hlutum, tæknilegri aðstoð eða þjónustu samkvæmt skilgreiningum þessara laga sem er óheimil samkvæmt reglugerðum settum á grundvelli þessara laga, og

2. greiðslan, með beinum eða óbeinum hætti, berist ekki til aðila sem skráður er á lista yfir þvingunaraðgerðir, sbr. 9.–11. gr.,

d. eingöngu ætlaður til að greiða hæfilega sérfræðiþóknun og til endurgreiðslu á kostnaði vegna lögfræðiþjónustu, og

e. eingöngu ætlaður til að greiða þóknanir eða þjónustugjöld fyrir venjubundna vörslu eða umsýslu frystra fjármuna eða efnahagslegs auðs.

□ Áður en veitt er undanþága frá frystingu fjármuna skv. 1. mgr. skal ráðherra, eftir því sem við á, leita álits eða tilkynna það til viðeigandi nefnda öryggisráðs Sameinuðu þjóðanna eða stofnana þeirra með a.m.k. tveggja vikna fyrirvara á því formi sem viðkomandi aðilar leggja til.

□ Óska skal eftir undanþágu frá frystingu fjármuna á því formi sem ráðherra leggur til.

■ **6. gr.** *Aflétting frystingar.*

□ Hafi fjármunir ekki verið gerðir upptækir á grundvelli ákvæða almennra hegningarlaga skal aflétta frystingu þegar aðilar eru afskráðir af lista yfir þvingunaraðgerðir.

□ Ef staðfest er að fjármunir hafi verið frystir hjá aðila sem ber sama eða svipað nafn og aðili sem skráður er á lista yfir þvingunarráðstafanir skal ráðherra gefa fyrirmæli um að aflétta þvingunarráðstöfunum. Fylgja skal ákvæðum 14. gr. eftir því sem við á.

□ Um tilkynningar um afléttingu frystingar fer eftir 14. og 15. gr. eftir því sem við á.

■ **7. gr.** *Ráðstafanir til að meta hvort viðskiptamenn séu á listum yfir þvingunaraðgerðir.*

□ Tilkynningarskyldir aðilar skv. a–h-lið 1. mgr. 2. gr. laga um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka, nr. 140/2018, skulu hafa viðeigandi eftirlitskerfi til að meta hvort viðskiptamenn þeirra séu á listum yfir þvingunaraðgerðir. Fjármálaeftirlitið getur veitt undanþágu frá kröfu um slíkt eftirlitskerfi sýni tilkynningarskyldur aðili fram á að markmiði laganna verði náð með þeim kröfum sem gerðar eru í 2. mgr.

□ Tilkynningarskyldir aðilar skv. i–s-lið 1. mgr. 2. gr. laga um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka, nr. 140/2018, skulu innleiða ferla og aðferðir til að meta hvort viðskiptamenn þeirra séu á listum yfir þvingunaraðgerðir.

□ Meta skal stöðu viðskiptamanns skv. 1. og 2. mgr. í upphafi viðskipta og reglulega á meðan samningssambandið varir.

III. kafli. Tilnefning á og afskráning af lista yfir þvingunaraðgerðir.

■ **8. gr.** *Rannsókn vegna tilnefningar á lista yfir þvingunaraðgerðir.*

□ Þrátt fyrir að grunur liggi ekki fyrir um refsivert athæfi er lögreglu heimilt að hefja rannsókn á aðila samkvæmt ákvæðum laga um meðferð sakamála ef réttmætur grundvöllur eða réttmætar ástæður eru til að ætla að hann uppfylli skilyrði fyrir skráningu á lista yfir þvingunaraðgerðir skv. 9., 10. eða 11. gr.

□ Rannsókn samkvæmt þessu ákvæði skal framkvæma án þess að þeim aðila sem rannsóknin beinist að sé tilkynnt um hana.

■ **9. gr.** *Tilnefning á lista öryggisráðs Sameinuðu þjóðanna yfir þvingunaraðgerðir.*

□ Ríkislögreglustjóri sendir ráðherra rökstudda tillögu um tilnefningu aðila á lista öryggisráðs Sameinuðu þjóðanna yfir þvingunaraðgerðir. Tillögunni skulu fylgja eftir því sem við á:

a. niðurstöður rannsóknar, sbr. 8. gr.,

b. gögn sem sýna fram á þátttöku, stuðning eða aðstoð við hryðjuverkastarfsemi eða útbreiðslu og fjármögnun gereyðingarvopna af hálfu tilnefnds aðila,

c. upplýsingar um aðferðir og fjármuni sem notaðir hafa verið við fjármögnun hryðjuverka eða útbreiðslu og fjármögnun gereyðingarvopna,

d. önnur bein eða óbein sönnunargögn,

e. nafn eða nöfn tilnefndra aðila eða aðrar upplýsingar sem kunna að varpa ljósi á hver hann eða þeir eru,

f. upplýsingar um fæðingardag, fæðingarstað, búsetu og ríkisfang,

g. upplýsingar um fjölskyldutengsl tilnefnds aðila,

h. sakaskrá tilnefnds aðila og upplýsingar úr málaskrá lögreglu og

i. upplýsingar um þá einstaklinga sem hafa yfirráð yfir lögaðila, ef um lögaðila er að ræða.

□ Áður en ráðherra tekur ákvörðun um tilnefningu skal hann ráðfæra sig við ráðherra viðkomandi málaflokks og kalla eftir frekari upplýsingum, sé þess þörf. Jafnframt skal ráðherra, eftir því sem unnt er, afla frekari upplýsinga frá því ríki þar sem aðili sem fyrirhugað er að tilnefna er búsettur og/eða hefur ríkisborgararétt og eftir atvikum frá alþjóða- og Evrópustofnunum.

ÓFRÁGENGIN

□ Þrátt fyrir þagnarskyldu er öllum opinberum aðilum skylt að veita ráðherra upplýsingar við rannsókn mála samkvæmt þessu ákvæði.

□ Við mat á því hvort tilnefna eigi aðila á lista yfir þvingunaraðgerðir skal ráðherra taka tillit til:

a. atriða sem gefa til kynna hvers konar þátttöku eða stuðning við hryðjuverkastarfsemi eða útbreiðslu og fjármögnun gereyðingarvopna,

b. hvort höfðað hafi verið sakamál á hendur aðila sem fyrirhugað er að tilnefna vegna tengsla hans við hryðjuverkastarfsemi eða útbreiðslu og fjármögnun gereyðingarvopna,

c. gæða upplýsinga sem aflað hefur verið til að auðkenna aðila sem fyrirhugað er að tilnefna til að koma í veg fyrir að rangur aðili sé tilnefndur,

d. tengsla við aðila sem þegar eru á lista yfir þvingunaraðgerðir,

e. tegundar og gæða gagna sem sýna fram á tengsl við hryðjuverkastarfsemi eða útbreiðslu og fjármögnun gereyðingarvopna og

f. annarra viðeigandi upplýsinga.

□ Tilnefna skal aðila á lista yfir þvingunaraðgerðir ef réttmætur grundvöllur eða réttmætar ástæður eru fyrir tilnefningu hans. Sakamálarannsókn, ákæra eða sakfelling er ekki nauðsynleg forsenda tilnefningar. Ákvæði IV.–VII. kafla stjórnsýslulaga gilda ekki um ákvörðun ráðherra um tilnefningu á lista öryggisráðs Sameinuðu þjóðanna yfir þvingunaraðgerðir.

□ Ráðherra tilkynnir viðeigandi nefnd öryggisráðs Sameinuðu þjóðanna um tilnefningu á því formi sem viðkomandi aðilar leggja til. Tilkynningu skulu fylgja öll viðeigandi gögn, þar á meðal upplýsingar um nafn tilnefnds aðila, aðrar persónugreinanlegar upplýsingar og forsendur og rökstuðningur fyrir tilnefningunni. Í tilkynningu skal jafnframt koma fram hvort heimilt sé að upplýsa að Ísland sé tilnefningarríki.

□ Ráðherra skal árlega endurskoða tilnefningar á lista yfir þvingunaraðgerðir og grundvöll þeirra.

□ Ráðherra er heimilt að deila upplýsingum sem varða tilnefningu á lista yfir þvingunaraðgerðir með þeim erlendu stjórnvöldum sem hafa það að hlutverki að tilnefna aðila á lista yfir þvingunaraðgerðir. Sama á við um alþjóða- og Evrópustofnanir sem sinna málaflokknum.

■ **10. gr.** *Tilnefning á innlenda lista yfir þvingunaraðgerðir.*

□ Tilnefning aðila á innlenda lista yfir þvingunaraðgerðir fer fram með sama hætti og tilnefning aðila skv. 9. gr., eftir því sem við á. Ákvæði IV.–VII. kafla stjórnsýslulaga gilda ekki um ákvörðun ráðherra um tilnefningu á innlenda lista yfir þvingunaraðgerðir.

□ Hafi aðili verið skráður á lista yfir þvingunaraðgerðir skv. 1. mgr. fer frysting þannig fram að nafn viðkomandi aðila er birt án tafar í reglugerð sem kveður nánar á um frystingarskylduna.

□ Sé þess óskað að önnur ríki frysti fjármuni og efnahagslegan auð aðila sem skráður er á lista yfir þvingunaraðgerðir skv. 1. mgr. skal ráðherra senda beiðni þess efnis til lögbærra stjórnvalda. Beiðninni skulu fylgja öll viðeigandi gögn, þar á meðal upplýsingar um nafn tilnefnds aðila, aðrar persónugreinanlegar upplýsingar og forsendur og rökstuðningur fyrir tilnefningunni.

■ **11. gr.** *Tilnefning á lista frá öðrum ríkjum eða ríkjasvæðum.*

□ Ráðherra tekur við beiðni um tilnefningu á lista yfir þvingunaraðgerðir frá öðrum ríkjum, ríkjasvæðum eða samböndum.

□ Áður en ákvörðun er tekin um skráningu aðila á lista yfir þvingunaraðgerðir frá öðrum ríkjum, ríkjasvæðum eða samböndum skal ráðherra ráðfæra sig við ríkislögreglustjóra og ríkissaksóknara og gilda ákvæði 9. gr. eftir því sem við á, þar á meðal um rökstuðning og sönnunarkröfur. Slíkt samráð skal fara fram án tafar og afstaða til beiðninnar liggja fyrir eins fljótt og unnt er. Ákvæði IV.–VII. kafla stjórnsýslulaga gilda ekki um ákvörðun ráðherra um tilnefningu á lista frá öðrum ríkjum, ríkjasvæðum eða samböndum.

□ Frysting fer þannig fram að nafn viðkomandi aðila er birt án tafar í reglugerð sem kveður nánar á um frystingarskylduna.

□ Ráðherra skal tilkynna þeim sem sendi beiðni skv. 1. mgr. hvort orðið hafi verið við beiðninni eða henni hafnað um leið og ákvörðun liggur fyrir.

■ **12. gr.** *Tilkynning um skráningu á lista yfir þvingunaraðgerðir.*

□ Hafi íslenskur ríkisborgari, einstaklingur sem búsettur er á Íslandi eða lögaðili með staðfestu á Íslandi verið skráður á lista yfir þvingunaraðgerðir skv. 9. eða 11. gr. skal ráðherra eftir því sem unnt er:

a. tilkynna um skráningu hans á lista yfir þvingunaraðgerðir, hvaða þvingunaraðgerðum hann sætir og áhrif þeirra,

b. veita skráðum aðila þær upplýsingar sem heimilt er að veita um ástæður skráningarinnar,

c. upplýsa skráðan aðila um rétt til að óska eftir afskráningu eða endurskoðun skráningarinnar, ef við á, þar á meðal hvert beina skuli slíkri beiðni,

d. veita skráðum aðila aðrar viðeigandi upplýsingar og

e. veita skráðum aðila upplýsingar um hvort og þá hvernig hægt er að óska eftir undanþágu frá frystingu fjármuna og efnahagslegs auðs.

□ Ráðherra skal með sama hætti og kveðið er á um í 1. mgr. tilkynna öllum aðilum sem skráðir hafa verið á lista skv. 10. gr.

■ **13. gr.** *Endurskoðun ákvarðana um skráningu á lista yfir þvingunaraðgerðir.*

□ Ef aðili vill ekki una ákvörðun um skráningu á lista yfir þvingunaraðgerðir getur hann höfðað mál til ógildingar hennar fyrir dómstólum. Málshöfðun frestar ekki réttaráhrifum ákvörðunar og skulu slík mál sæta flýtimeðferð í samræmi við ákvæði XIX. kafla laga um meðferð einkamála.

□ Ákvörðunum um skráningu aðila á lista yfir þvingunaraðgerðir samkvæmt lögum þessum verður ekki skotið til æðra stjórnvalds.

■ **14. gr.** *Afskráning af lista yfir þvingunaraðgerðir.*

□ Ráðherra skal óska eftir afskráningu aðila af lista yfir þvingunaraðgerðir skv. 9. gr.:

a. ef hann telur að skilyrði fyrir skráningu séu ekki lengur uppfyllt,

b. hafi dómstóll í samræmi við 13. gr. komist að þeirri niðurstöðu að fella skuli skráðan aðila af lista yfir þvingunaraðgerðir eða

c. skráður aðili er látinn.

□ Ráðherra skal fella skráðan aðila af lista yfir þvingunaraðgerðir skv. 10. gr. ef einhver af þeim atriðum sem nefnd eru í 1. mgr. eiga við.

□ Ráðherra skal fella skráðan aðila af lista yfir þvingunaraðgerðir skv. 11. gr. hafi tilkynning þess efnis komið frá skrán-

ÓFRÍÐ ÚTGÁFA

ingarríki, nema forsendur séu til að gefa út reglugerð skv. 10. gr.

□ Beiðni um afskráningu skv. 1. mgr. skal send viðeigandi nefnd öryggisráðs Sameinuðu þjóðanna á því formi sem hún leggur til.

□ Beiðni um afskráningu skv. 1. mgr. skulu fylgja þau gögn og upplýsingar sem viðkomandi nefndir krefjast, þar á meðal upplýsingar um skráðan aðila, forsendur og rökstuðningur fyrir beiðni um afskráningu og viðeigandi gögn sem sýna fram á að viðkomandi uppfylli ekki lengur skilyrði skráningar.

□ Hafi aðili verið afskráður af lista yfir þvingunaraðgerðir skal ráðherra án tafar tilkynna honum það. Ráðherra skal jafnframt senda tilkynningu þess efnis til stjórnvalda skv. 15. gr. og beina fyrirmælum til þeirra sem hafa frysta fjármuni eða efnahagslegan auð í sinni vörslu, sbr. 8. mgr. 4. gr., um að aflétta frystingu þá þegar.

□ Ráðherra veitir leiðbeiningar um hvernig skráðir aðilar geta með beinum hætti óskað eftir endurskoðun eða afskráningu af lista yfir þvingunaraðgerðir hjá öryggisráði Sameinuðu þjóðanna.

■ **15. gr.** *Tilkynningar.*

□ Ráðherra skal eins fljótt og unnt er tilkynna eftirlitsaðilum og eftir atvikum öðrum viðeigandi stjórnvöldum um:

a. skráningu og allar breytingar sem verða á listum yfir þvingunaraðgerðir skv. 9.–11. gr.,

b. afléttingu frystingar skv. 6. gr. og

c. afskráningu af lista yfir þvingunaraðgerðir skv. 14. gr.

□ Fjármálaeftirlitið skal án tafar áframsenda allar tilkynningar skv. 1. mgr. til tilkynningarskyldra aðila skv. a–k-lið 1. mgr. 2. gr. laga um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka, nr. 140/2018. Ríkisskattstjóri skal án tafar birta allar tilkynningar skv. 1. mgr. á aðgengilegan máta fyrir tilkynningarskylda aðila skv. l–s-lið 1. mgr. 2. gr. laga um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka, nr. 140/2018.

IV. kafli. Eftirlit og samvinna.

■ **16. gr.** *Eftirlit.*

□ Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með því að tilkynningarskyldir aðilar sem falla undir a–k-lið 1. mgr. 2. gr. laga um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka, nr. 140/2018, fari að ákvæðum 4. og 7. gr. Um eftirlitið fer samkvæmt lögum um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi og þeim sérlögum sem um starfsemi eftirlitsskyldra aðila gilda.

□ Ríkisskattstjóri hefur eftirlit með því að tilkynningarskyldir aðilar sem falla undir l–s-lið 1. mgr. 2. gr. laga um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka, nr. 140/2018, fari að ákvæðum 4. og 7. gr. og getur sett nánari reglur um framkvæmd eftirlitsins.

□ Í tengslum við eftirlit skv. 1. og 2. mgr. geta eftirlitsaðilar gert vettvangskannanir eða óskað upplýsinga hjá tilkynningarskyldum aðilum á þann hátt og svo oft sem þeir telja þörf á.

□ Í tengslum við eftirlit skv. 1. og 2. mgr. er einstaklingum og lögaðilum skylt að láta eftirlitsaðilum í té án tafar allar upplýsingar og gögn sem eftirlitsaðilar telja nauðsynleg. Skiptir þá ekki máli hvort upplýsingarnar eða gögnin varða þann aðila sem beiðninni er beint til eða annan aðila ef sá aðili, sem beiðninni er beint til, getur veitt upplýsingar um þætti sem varða eftirlit samkvæmt lögum þessum. Lagaákvæði um þagnarskyldu takmarka ekki skyldu til þess að veita upplýsingar og aðgang að gögnum. Þetta gildir þó ekki um upplýsingar sem lögmaður öðlast við athugun á lagalegri stöðu skjólstæðings í tengslum við dómsmál, þ.m.t. þegar hann veitir ráðgjöf um hvort höfða eigi mál eða komast hjá máli, eða upplýsingar sem hann öðlast fyrir, á meðan eða eftir lok dómsmáls, ef upplýsingarnar hafa bein tengsl við málið.

□ Einstaklingum og lögaðilum sem beiðni skv. 4. mgr. er beint að er óheimilt að veita þriðja aðila upplýsingar um beiðnina.

■ **17. gr.** *Samhæfing og samvinna stjórnvalda.*

□ Samhæfing stjórnvalda vegna verkefna sem falla undir lög þessi skal fara fram í stýrihópi sem skipaður er í samræmi við lög um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka.

□ Þrátt fyrir þagnarskyldu aðila sem eiga sæti í stýrihópi er þeim heimilt að deila upplýsingum og gögnum sín á milli til þess að vinna að markmiðum laga þessara skv. 1. gr.

V. kafli. Þvingunarúrræði og viðurlög.

■ **18. gr.** *Úrbætur.*

□ Komi í ljós að tilkynningarskyldur aðili framfylgir ekki ákvæðum laga þessara, reglugerða eða reglna settra á grundvelli þeirra skulu eftirlitsaðilar krefjast þess að úr sé bætt innan hæfilegs frests.

■ **19. gr.** *Dagsektir.*

□ Eftirlitsaðilar skv. 16. gr. geta lagt dagsektir á tilkynningarskyldan aðila og aðila skv. 4. mgr. 16. gr. veiti hann ekki umbeðnar upplýsingar eða sinni ekki kröfum um úrbætur innan frests skv. 18. gr. Greiðast dagsektirnar þar til farið hefur verið að kröfum eftirlitsaðila. Dagsektir geta numið frá 10 þús. kr. til 1 millj. kr. á dag og er heimilt að ákveða þær sem hlutfall af tilteknum stærðum í rekstri tilkynningarskylds aðila. Við ákvörðun um fjárhæð dagsekta er heimilt að taka tillit til eðlis vanrækslu eða brots og fjárhagslegs styrkleika viðkomandi aðila.

□ Dagsektir skulu ákveðnar af [Fjármálaeftirlitinu][1)] eða ríkisskattstjóra, eftir því sem við á. Óinnheimtar dagsektir falla ekki niður þótt aðilar verði síðar við kröfum eftirlitsaðila nema [Fjármálaeftirlitið][1)] eða ríkisskattstjóri, eftir því sem við á, samþykki lækkun eða niðurfellingu þeirra.

□ Ákvarðanir um dagsektir eru aðfararhæfar.

□ Innheimtar dagsektir renna í ríkissjóð að frádregnum kostnaði við innheimtuna.

[1)] *L. 117/2019, 1. gr.*

■ **20. gr.** *Stjórnvaldssektir.*

□ Eftirlitsaðilar skv. 16. gr. geta lagt stjórnvaldssektir á tilkynningarskyldan aðila og eftir atvikum starfsmenn hans sem brjóta gegn eftirtöldum ákvæðum laga þessara, reglugerðum og reglum settum á grundvelli þeirra:

1. 4. gr. um frystingu fjármuna og efnahagslegs auðs, þar á meðal að verða ekki við fyrirmælum um að frysta fjármuni og efnahagslegan auð, hvort sem er í heild eða að hluta, að tilkynna viðeigandi aðilum ekki um frystingu fjármuna eða efnahagslegs auðs, að gera aðra fjármuni eða efnahagslegan auð, með beinum eða óbeinum hætti, tiltækan þeim aðilum eða gera þeim kleift að njóta góðs af fjármununum eða efnahagslegum auði.

2. 7. gr. um ráðstafanir til að meta hvort viðskiptamenn séu á listum yfir þvingunaraðgerðir.

□ Við ákvörðun stjórnvaldssekta skal tekið tillit til allra atvika sem máli skipta, þ.m.t.:

a. alvarleika brots,

b. hvað brotið hefur staðið lengi,

c. ábyrgðar hins brotlega hjá lögaðilanum,

ÓLÖGGILT ÞÝÐING

d. fjárhagsstöðu hins brotlega,
e. ávinnings af broti eða taps sem forðað er með broti,
f. hvort brot hafi leitt til taps fyrir þriðja aðila,
g. hvers konar mögulegra kerfislegra áhrifa brotsins,
h. samstarfsvilja hins brotlega,
i. fyrri brota og
j. hvort um ítrekað brot er að ræða.

□ Stjórnvaldssektir sem lagðar eru á tilkynningarskylda aðila skv. a–h-lið 1. mgr. 2. gr. laga um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka, nr. 140/2018, geta numið frá 5 millj. kr. til 800 millj. kr. Stjórnvaldssektir sem lagðar eru á starfsmenn þeirra geta numið frá 500 þús. kr. til 625 millj. kr.

□ Þrátt fyrir 3. mgr. geta stjórnvaldssektir sem lagðar eru á tilkynningarskylda aðila skv. a–h-lið 1. mgr. 2. gr. laga um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka, nr. 140/2018, verið allt að 10% af heildarveltu samkvæmt síðasta samþykkta ársreikningi lögaðilans eða 10% af síðasta samþykkta samstæðureikningi ef lögaðili er hluti af samstæðu.

□ Stjórnvaldssektir sem lagðar eru á tilkynningarskylda aðila skv. i–s-lið 1. mgr. 2. gr. laga um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka, nr. 140/2018, geta numið frá 500 þús. kr. til 500 millj. kr. Stjórnvaldssektir sem lagðar eru á starfsmenn þeirra geta numið frá 100 þús. kr. til 125 millj. kr.

□ Ákvarðanir um stjórnvaldssektir skulu teknar af [Fjármálaeftirlitinu][1)] eða ríkisskattstjóra, eftir því sem við á, og eru þær aðfararhæfar. Sektir renna í ríkissjóð að frádregnum kostnaði við innheimtuna. Séu stjórnvaldssektir ekki greiddar innan mánaðar frá ákvörðun álagningar þeirra skal greiða dráttarvexti af fjárhæð sektarinnar. Um ákvörðun og útreikning dráttarvaxta fer eftir lögum um vexti og verðtryggingu. Stjórnvaldssektum verður beitt óháð því hvort lögbrot eru framin af ásetningi eða gáleysi.

□ Ef einstaklingur eða lögaðili brýtur gegn lögum þessum, reglugerðum eða reglum settum á grundvelli þeirra, og fyrir liggur að hann hafi hlotið fjárhagslegan ávinning af broti, er heimilt að ákvarða hinum brotlega sektarfjárhæð sem getur, þrátt fyrir ákvæði 3.–5. mgr., orðið allt að tvöfaldri þeirri fjárhæð sem fjárhagslegur ávinningur hins brotlega nemur.

□ Þegar brot á lögum þessum er framið í starfsemi lögaðila og í þágu hans má leggja stjórnvaldssekt á lögaðilann án tillits til þess hvort sök verður sönnuð á fyrirsvarsmann eða starfsmann lögaðila. Hafi fyrirsvarsmaður eða starfsmaður gerst sekur um brot á lögum þessum má einnig leggja stjórnvaldssekt á lögaðilann ef brotið var í þágu hans.

□ Eftirlitsaðilar skulu, eftir því sem við á, hafa samstarf um og samræma aðgerðir við beitingu viðurlaga.

[1)] *L. 117/2019, 1. gr.*

■ **21. gr.** *Sátt.*

□ Hafi aðili gerst brotlegur við ákvæði laga þessara, reglugerðir eða reglur sem settar eru á grundvelli þeirra eða ákvarðanir eftirlitsaðila sem á þeim byggjast er eftirlitsaðilum heimilt að ljúka málinu með sátt með samþykki málsaðila. Sátt er bindandi fyrir málsaðila þegar hann hefur samþykkt og staðfest efni hennar með undirskrift sinni. Eftirlitsaðilar setja nánari reglur um framkvæmd ákvæðisins.

■ **22. gr.** *Réttur til að fella ekki á sig sök.*

□ Í máli sem beinist að einstaklingi og lokið getur með álagningu stjórnvaldssekta hefur maður, sem rökstuddur grunur leikur á að hafi gerst sekur um lögbrot, rétt til að neita að svara spurningum eða afhenda gögn eða muni nema hægt sé að útiloka að það geti haft þýðingu fyrir ákvörðun um brot hans. Eftirlitsaðilar skulu leiðbeina hinum grunaða um þennan rétt.

■ **23. gr.** *Frestur til að leggja á stjórnvaldssektir.*

□ Heimild eftirlitsaðila til að leggja á stjórnvaldssektir fellur niður þegar fimm ár eru liðin frá því að háttsemi lauk.

□ Frestur skv. 1. mgr. rofnar þegar eftirlitsaðili tilkynnir aðila um upphaf rannsóknar á meintu broti. Rof frests hefur réttaráhrif gagnvart öllum sem staðið hafa að broti.

■ **24. gr.** *Málshöfðunarfrestur.*

□ Nú vill aðili ekki una ákvörðun eftirlitsaðila og getur hann þá höfðað mál til ógildingar hennar fyrir dómstólum. Mál skal höfðað innan þriggja mánaða frá því að aðila var tilkynnt um ákvörðunina. Málshöfðun frestar ekki réttaráhrifum ákvörðunar né heimild til aðfarar samkvæmt henni.

□ Sé mál höfðað til ógildingar ákvörðunar skv. 19. gr. innan 14 daga frá því að viðkomandi aðila var tilkynnt um hana og óski hann jafnframt eftir að málið hljóti flýtimeðferð er ekki heimilt að innheimta dagsektir fyrr en dómur hefur fallið. Þrátt fyrir málshöfðun til ógildingar ákvörðunar skv. 19. gr. leggjast dagsektir áfram á viðkomandi aðila.

□ Ákvörðunum samkvæmt lögum þessum verður ekki skotið til æðra stjórnvalds eða úrskurðarnefndar.

■ **25. gr.** *Opinber birting viðurlaga.*

□ Eftirlitsaðilar skulu birta á vefsíðu sinni stjórnsýsluviðurlög sem ákveðin eru í samræmi við 20. og 21. gr. Ákvarðanir skulu birtar eins fljótt og unnt er eftir að brotlegum aðila hefur verið tilkynnt um ákvörðunina. Í tilkynningunni skal að lágmarki upplýsa um tegund og eðli brots og hver ber ábyrgð á brotinu. Ekki er skylt að birta upplýsingar um viðurlög ef brotið sætir enn rannsókn.

□ Ef birting skv. 1. mgr. veldur hlutaðeigandi aðila tjóni sem er ekki í eðlilegu samræmi við það brot sem um ræðir eða birtingin verður talin stefna hagsmunum fjármálamarkaðarins eða rannsóknarhagsmunum í hættu skal viðkomandi eftirlitsaðili:

a. fresta birtingu þar til slíkar aðstæður eru ekki lengur fyrir hendi,

b. birta upplýsingar um beitingu viðurlaga en fresta nafngreiningu þar til slíkar aðstæður eru ekki lengur fyrir hendi og

c. ekki birta neinar upplýsingar ef birting skv. a- eða b-lið stefnir hagsmunum fjármálamarkaðarins í hættu eða ef réttmæti fyrir birtingu ákvörðunarinnar, samanborið við þá hagsmuni sem um ræðir, er minni háttar.

□ Eftirlitsaðilar skulu birta niðurstöður með sama hætti og greinir í 1. mgr. ef mál hefur verið höfðað til ógildingar á ákvörðun um beitingu stjórnsýsluviðurlaga.

□ Upplýsingar sem birtar eru skulu vera aðgengilegar á vefsíðu eftirlitsaðila að lágmarki í fimm ár. Persónuupplýsingar skulu þó ekki vera aðgengilegar lengur en málefnalegar ástæður krefjast samkvæmt lögum um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga.

□ Eftirlitsaðilar skulu birta[1)] opinberlega stefnu sem þeir fylgja við framkvæmd birtingar samkvæmt þessu ákvæði.

[1)] *Rgl. 1131/2020.*

VI. kafli. Ýmis ákvæði.

■ **26. gr.** *Reglugerðarheimild.*

□ Ráðherra er heimilt að setja í reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara, þar á meðal um álagningu dagsekta

og stjórnvaldssekta skv. V. kafla og vörslu frystra fjármuna og efnahagslegs auðs.

■ **27. gr.** *Gildistaka.*

□ Lög þessi öðlast þegar gildi.

ELDRI ÚTGÁFA